

ناگهان شعر



محمد علی بهمنی

شعر اول:

گفتم «بدوم تا تو همه فاصله‌ها را»
تا زودتر از واقعه گویم کله‌ها را

چون آینه پیش تو نشستم که ببینی
در من اثر سخت‌ترین زلزله‌ها را

پر نقش‌تر از فرش دلم بافته‌ای نیست
از بس که گر ز ده به‌گره حوصله‌ها را

ماتلخی نه گفتنمان را که چشیدیم
وقت است بنوشیم از این پس بله‌ها را

بگذار ببینیم بر این جغد نشست
یک بار در گریز زدن چلچله‌ها را

یک بار هم‌ای عشق من از عقل میندیش
بگذار که دل حل کند این مسئله‌ها را

شعر دوم:

من زنده بودم اما انگار مرده بودم
از بس که روزها را باشب شمرده بودم

ده سال دور و تنها، تنها به جرم این که
اوسر سپرده‌می خواست، من دل سپرده بودم

ده سال می شد آری، در ذره‌ای بگنجم
از بس که خویشتن را در خود فشرده بودم

در آن هوای دلگیر وقتی غروب می‌شد
گویي به جای خورشید من زخم خورده بودم

وقتی غروب می‌شد، وقتی غروب می‌شد
کاش آن غروب‌ها را از یاد برده بودم

غلط نویسیم

منزجر

منزجر: به معنی «متنفر، بیزار، است و املای آن به همین صورت یعنی با «زاء» در ست است و نباید آن را به صورت منضجر بنویسیم:
طبع من و قلب من از این منظره بسیار منزجر و متنفر بود. (اقبال: مقالات ۴۵۳/۳)

مرعی

مرعی: به معنی «رعایت‌شده و مراعات‌شده» است: شعر خوب از معنی گذشته آن است که این نکته در آن به کمال مرعی شده باشد. (خانلری: هفتاد سخن ۱/۱۴۴)

مرئی

مرئی: به معنی «رؤیت‌شدنی و مشاهده‌شدنی» است:

جنگ و جدال آن پهلوانان با امور مادی و مرئی است.... (مینیوی: داستان‌ها و قصه‌ها ۱۸۰)
بر گرفته از کتاب «فرهنگ در ست نویسی سخن»، تألیف استاد حسن انوری

گام بلند ایران برای پاسداشت زبان فارسی در سرزمین «اقبال»

یادداشت اختصاصی دکتر معصومه محمود، پژوهشگر پاکستانی زبان و ادبیات فارسی و مسئول اتاق پاکستان در دانشگاه فردوسی دربار ه رویدادهای سفر اخیر رئیس جمهور ایران و اقدامات انجام‌شده در راستای پاسداشت زبان‌های فارسی وار دودر ۲ کشور



دکتر معصومه محمود

پژوهشگر پاکستانی زبان و ادبیات فارسی

وقتی تصویر حضور رئیس جمهور ایران را بر سر مزار شاعر مشرق زمین، اقبال لاهوری دیدم، حسی از شعف و غرور و افتخار در وجودم شکفت. گویی اقبال نیز با شعف از قبر برخاسته و دست صاحب منصب عالی رتبه ایرانی را به گرمی می‌فشارد و می‌سراید:

طهران و گر عالم مشرق کا جنبوا

شاید گرازی کی تقدیر بدل جائ

«اگر تهران مرکز تصمیم‌گیری‌های کشور‌های خاورمیانه و مانند شهر ژنو برای کشور‌های شرقی‌شود (مانند قرار دادهایی که کشور‌های غربی در ژنو منعقد می‌کنند) شاید که تقدیر و سرنوشت کره زمین تغییر کند» اقبال لاهوری که فارسی را در خور فطرت اندیشه‌اش یافت و واله ایران و شیدایی زبان فارسی‌شود و در وصف این زبان این گونه سرود: «فارسی از رفعت اندیشه‌ام، در خور دیافطرت اندیشه‌ام». این شاعر شیرین سخن که هفت هزار بیت فارسی را به عشق ایران و شاعرانش، نغز سرود، لیکن هیچ گاه دست تقدیر یاریش نکرده به ایران قدم بگذارد، اکنون میزبان رئیس جمهور ایرانیان است. چه زیبا بود اگر هیر معظم ایران نیز که خودپژوهنده ژرف‌ای اندیشه اقبال و اقبال شناسی چیره دست است و با‌ها شعر و فکر اقبال را در سخنان و تحریرش ستوده است، روزی قدم بر دیده‌منت مزار اقبال بگذارد. مایه خرسندی است که استقبال از هیئت ایرانی شایان شأن بود. قصر شاهی و مزار اقبال که در محوطه قصر شاهان گورکانی در ایالت پنجاب واقع است، عظمت و شکوه استقبال از نمایندگان حکومتی کشور عزیز همسایه را بار دیگر نظاره گر بود. انگار ندیمه‌های دربار با سبد‌هایی از گل بر برج و باروی قصر، کاروان را گلباران می‌کنند.

خوش آمد گویی رئیس جمهور پاکستان به زبان فارسی

همان‌طور که رئیس جمهور پاکستان در دیدار با رئیس جمهور ایران گفت مردم پاکستان مدت‌ها انتظار چنین روزی را می‌کشیدند. به نقل از شاهدان عینی استقبال چنان باشکوه



عصمتور ایران، رئیس‌وزیر اقبال لاهوری در پاکستان

و کم سابقه بود که مشابه آن را سال‌ها پیش در سالیان اولیه انقلاب اسلامی ایران، در سفر ریاست‌جمهور وقت آیت‌...، خامنه‌ای به پاکستان شاهد بودند. طی سه روز، سه شهر مرکزی پاکستان یعنی اسلام‌آباد، لاهور و کراچی به صورت یکپارچه و منسجم به مهمان نوازی و ابراز اشتیاق به مهمانانی بودند که

مزار اقبال لاهوری اولین میعادگاه رئیس جمهور ایران

برای استقبال از مهمانان نور چشمی، در دو شهر مرکزی پاکستان، یعنی کراچی و لاهور تعطیل رسمی اعلام شد تا موج جمعیت به میعادگاه‌ها گسیل شود. اقبال لاهوری فصل مشترک روابط تاریخی دو کشور ایران و پاکستان است و اولین میعادگاه دکتر رئیس‌جمهور لاهور مزار اقبال بود که نشانگر جایگاه والای شعر فارسی و اقبال نزد ایرانیان و تفقد و ارادت دولتمردان برگزارکننده پاکستانی به زبان فارسی و مقام فارسی پژوه یگانه شبه‌قاره یعنی اقبال لاهوری بود.

دستور رئیس جمهور ایران برای ارتقای زبان فارسی در پاکستان

از نکات قابل توجه و حائز اهمیت این سفر، دغدغه‌مندی ریاست‌محترم جمهور، وضعیت زبان و ادبیات فارسی در پاکستان بود، یکی از اولین درخواست‌ها و نخستین پیشنهاد‌های ریاست جمهوری ایران، جلسه‌ای با دانشگاهیان به‌ویژه استادان و دانشجویان زبان فارسی در دانشگاه‌های پاکستان بود، اگرچه به واسطه کمبود وقت و تدابیر حفاظتی این امکان برای تمام دانشگاه‌های ایالات پاکستان امکان پذیر نشد اما در سه دانشگاه نومل

نگارخانه صفوی، میزبان پوسترهای روسی



همزمان با روز جهانی گرافیک، آثار تعدادی از گرافیکست‌های بنام روسی برای مدت محدودی مهمان نگارخانهٔ صفوی شدند. النا زجیبیان، مدیر نگارخانه صفوی اصفهان و برگزارکنندهٔ نمایشگاه goldenbee، به ایسنا گفت: «فستیوال goldenbee از سال ۱۹۹۲ تاکنون در روسیه برگزار می‌شود و هنرمندان از سراسر جهان در آن شرکت کرده و آثار گرافیک خود را ارائه می‌دهند. ما حدود یک سال است که در حال مذاکره با برگزارکنندگان این جشنواره



تأثیر مثبت نمایشگاه کتاب بر رونق گردشگری ادبی

یکی از اقدامات خوب که ناشران باید پیش از پیش برای انجام آن همت کنند حمایت از انتشار کتاب‌های داستان و شعر با ساختار ادبیات اقلیمی است. بد نیست با توجه به نزدیک شدن به زمان برگزاری نمایشگاه کتاب تهران به ظرفیت‌های این نمایشگاه در کمک به رونق بخشی گردشگری ادبی اشاره‌ای داشته باشیم. نمایشگاه‌های کتاب تهران به‌عنوان یکی از رویدادهای فرهنگی، تأثیر قابل توجهی

ادب و هنر

یک جرعه مثنوی

وحدت وجود از نگاه مولانا



جهان طبق نظریه وحدت وجود، یک وجود بیشتر نمی‌تواند باشد. با این نظریه کائنات و غیر خداوند به حساب نمی‌آید؛ همان مثال یخ و آب. جهان ما تجلی یخ است از آب؛ نه می‌توانیم بگوییم هست، نه می‌توانیم بگوییم نیست. یخ هست، ولی یخ، یخ نیست؛ همان آب است که یخ شده و به زودی برمی‌گردد به حالت اولیه‌اش. یا مثل تجلی موج بر روی آب. موج یک هویت مستقل ذهنی و اسمی دارد، اما هیچ چیز نیست؛ چون همان دریاست. نسبت ما با هستی خداوند در نظریه وحدت وجود، یعنی یکی در عالم وجود دارد. اگر دو تا قائل بشویم، یعنی شرک. پس او که نمی‌تواند باشد، باید نباشیم. در کش برای عقل محاسبه‌اندیش ما سخت است چون حواس و ادراکات ما با هندسه جور است. مگر ممکن است این جهان نباشد؟ او هست نیست نماست و ما نیست هست نمانیم.

تفسیر مثنوی معنوی از عبدالجبار کاکایی به همت موسسه پیشگامان شعر نوین ایران‌ایران

موسیقی

لغو ۵ کنسرت به‌خاطر اکیسپو!



به نظر می‌رسد تعداد ۵ کنسرت در تهران که قرار بود در سالن‌های اسپیناس پالاس و میلاد نمایشگاه بین‌المللی برگزار شوند، به علت برگزاری رویداد «ایران اکیسپو» در مجموعه نمایشگاه بین‌المللی لغو شدند، اگرچه شاید بهتر بود پیش از برگزاری این رویداد تهییدات لازم سنجیده می‌شد. به گزارش اسپیناس رویداد «ایران اکیسپو» از اردیبهشت آغاز شده و تا ۱۲ اردیبهشت میزبان بیش از ۲۰۰۰ نفر از ۸۰ کشور در محل نمایشگاه بین‌المللی خواهد بود. در همین راستا نهاد‌های ذی صلاح دستور لغو کنسرت‌های موسیقی را که قرار بود از ۱۲ تا ۱۶ اردیبهشت در دو سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی و اسپیناس پالاس برگزار شوند، صادر کرده‌اند و بدین ترتیب برگزاری این کنسرت‌ها به تاریخ دیگری موکول شده‌است. کنسرت‌هایی که لغو شده‌اند شامل کنسرت‌های مهدی احمدوند پنج‌شنبه ۶ اردیبهشت، فرزاد فرزین جمعه ۷ اردیبهشت (اسپیناس پالاس)، معین زندی دوشنبه ۱۰ اردیبهشت، امید حاجیلی سه‌شنبه ۱۱ اردیبهشت، کنسرت گرشا ضایی چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت می‌شوند؛ البته اجرای ناصر زینلی که قرار بود چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت در اسپیناس پالاس برگزار شود، هنوز در وضعیت بلیت‌فروشی قرار دارد و مشخص نیست که برگزاری آن لغو می‌شود یا خیر!

به مکان‌هایی که در آن کتاب اتفاق می‌افتد، سفر کنند یا بیشتر درباره زندگی نویسنده بدانند. به‌عنوان مثال، پس از خواندن رمان «بینوایان» اثر ویکتور هوگو، بازدید از پاریس و مکان‌هایی که داستان در آنجا رخ داده، می‌تواند تجربه‌ای جذاب برای علاقه‌مندان به این رمان باشد. معرفی مکان‌های ادبی: نمایشگاه‌های کتاب اغلب شامل غرفه‌ها یا برنامه‌هایی هستند که به معرفی مکان‌های ادبی می‌پردازند. این مکان‌ها می‌توانند خانه‌های نویسندگان مشهور، کتابخانه‌های تاریخی، موزه‌های ادبی یا حتی شهرهایی باشند که پیشینه ادبی غنی باشند. ایجاد شبکه‌های ادبی: نمایشگاه‌های کتاب محل ملاقات نویسندگان، ناشران، کتابفروشان و علاقه‌مندان به ادبیات از سراسر جهان هستند. این رویدادها فرصتی برای ایجاد شبکه‌ها و ارتباطات ادبی بین‌المللی فراهم می‌کنند که می‌تواند به همکاری‌های آینده، ترجمه آثار ادبی یا حتی ایجاد تورهای ادبی بین‌المللی منجر شود.

ترویج گردشگری ادبی پایدار: نمایشگاه‌های کتاب می‌توانند به‌عنوان سکویی برای ترویج گردشگری ادبی پایدار عمل کنند. گردشگری ادبی پایدار به معنای احترام به میراث فرهنگی و ادبی یک منطقه، حمایت از کسب‌کارهای محلی و حداقل کردن تأثیر منفی بر محیط زیست است. نمایشگاه‌های کتاب می‌توانند با معرفی مقاصد ادبی کمتر شناخته‌شده، ترویج حمل‌ونقل عمومی برای رسیدن به مکان‌های ادبی و تشویق بازدیدکنندگان به حمایت از کسب‌کارهای محلی مرتبط با ادبیات، به ترویج این نوع گردشگری پایدار کمک کنند.



نمایشگاه کتاب تهران «فرصتی برای رونق گردشگری ادبی به بهانه نزدیک شدن به گشایش نمایشگاه کتاب تهران دربار ه صنعت مغفول مانده گردشگری ادبی و نقش نمایشگاه‌های کتاب در رونق بخشی به آن نوشته ایم

بر ترویج گردشگری ادبی دارد و می‌تواند به‌عنوان مرکزی برای جذب علاقه‌مندان به ادبیات و کتاب از سراسر جهان عمل کند. زیرا نمایشگاه‌های کتاب، محلی برای گردهمایی ناشران، نویسندگان و علاقه‌مندان کتاب از کشورهای مختلف است. این رویداد نه تنها فرصتی برای خرید و فروش کتاب فراهم می‌کند، بلکه با برگزاری برنامه‌های جانبی مانند سخنرانی‌های نویسندگان، جلسات امضا، کارگاه‌های آموزشی و... تجربه‌ای غنی و فراموش‌نشدنی برای بازدیدکنندگان ایجاد می‌کند. این رویداد همچنین باعث ایجاد ارتباط بین علاقه‌مندان به ادبیات و کتاب از سراسر جهان شده و شبکه‌ای جهانی از دوستداران کتاب ایجاد می‌شود که در ادامه آن می‌توان از این فرصت به نفع گردشگری ادبی، بهره جست.

جنبه‌های مختلف تأثیر نمایشگاه کتاب

تأثیر نمایشگاه کتاب بر گردشگری ادبی را می‌توان از چند جنبه بررسی کرد: ترویج آثار ادبی و نویسندگان: نمایشگاه‌های کتاب با معرفی آثار ادبی جدید و کلاسیک، علاقه‌مندان به ادبیات را ترغیب به کشف و خواندن این آثار می‌کند. وقتی بازدیدکنندگان با کتابی ارتباط برقرار می‌کنند، ممکن است علاقه‌مند شوند که



محمد بهبودی نیا

calture@khorasannews.com

ما کجا گردشگری ادبی کجا؟

شاید باخودتان بگویید بعد از این مقدمه طولانی قرار است چه مطالبی را در ادامه این سطرها بخوانیم. همه این‌ها را گفتم که بگویم گردشگری ادبی امروز در بسیاری از کشورها درامدزا شده و مادر کشورمان هنوز برنامه مدونی برای این نوع از گردشگری نداریم. «آقایان مسئول» باید گردشگری ادبی را دریابند. این که یک عده بیایند و از مقبره تعدادی از شاعران بزرگ ما بازدید کنند و به‌خانه و کاشانه‌شان برگردند و مسئولان گردشگری و ادبی کشور هیچ برنامه تعریف‌شده‌ای نداشته باشند بدی تردید به معنی گردشگری ادبی نیست. مثلاً در همین خراسان که نام آن‌ها بارها بارها در آثار ادبی آمده چه اقداماتی در این زمینه انجام شده؟ امروز چه تعداد گردشگر از «چشمه‌سو»، «فردوس»، «آذرکوه»، «دره آل»، «کلیدر» و... در قالب گروه‌های گردشگری ادبی بازدید می‌کنند. بگذریم از این که «کشف‌رو» در خراسان رضوی، شکستیده و تبدیل به رودی شده که محل عبور سیل‌های فصلی و

«نمایشگاه کتاب تهران» فرصتی برای رونق گردشگری ادبی

